

По видътъ на върховната властъ, държавити могатъ да се раздѣлятъ на *монархии* и *республики*. Въ монархити върховната властъ се намира въ ръцѣтъ на едно лице, монархъ; въ республикити тя е раздѣлена между мнозина. Монархити иматъ различни титли или имена: тии се наричатъ императори, царие, кралие, велики херцоги, кнезове, султани, шахове и пр. Затова и монархити се наричатъ — империи, царства, кралства, кнежества и т. н. Нѣкои монарси дѣлятъ върховната властъ на особни учрѣждения въ държавата си; въ такъвъ случай тии се наричатъ конституционни или ограничени; всички ти други, неограничени или самодържавни. Всеросийскій императоръ, за пр., е самодържавенъ, неограниченъ монархъ; затова се и нарича Самодържець. Въ Англия монархическата властъ се ограничава съ парламента. Республикити обикновено се управляватъ отъ прѣдставителе избрани отъ народътъ, подъ прѣдсѣдателството на единъ прѣдсѣдател (президентъ). Нѣкой пътъ ближнити республики образуватъ съюзъ: такъвъ е Швейцарскій въ Западна Европа. Въ Сѣверна Америка най-извѣстний Съюзъ се нарича Съединени Сѣверо-Американски Штати.

Държавити, за по-лесно да се управляватъ, дѣлятъ се на части, които иматъ особни имена; за пр. Руската държава се дѣли на губернии и области; губернити се дѣлетъ на уѣзди и т. н. Онова мѣсто, или оный градъ, отъ дѣто се управлява всичката държава, нарича се *главенъ*; а оный градъ, отъ дѣто се управлява губернията (или областъта), нарича се *губериски* (*областни*). *Уѣзди* се наричатъ ония, въ които се намиратъ правителствени учрѣждения на уѣздътъ. Градътъ, въ който се намира върховната властъ (монархътъ), нарича се *столица* (*резиденция*). Петербургъ е и главенъ градъ, и столица, и губернский градъ. Освѣнъ това, нѣкои градове носетъ имена, които произлизатъ отъ онова, съ което людети боравятъ въ тѣхъ. Така, едни отъ тѣхъ се наричатъ търговски, а други фабрични и пр. Градове, които са направени до море, дѣто има *пристаништа*, наричатъ се *морски*. Когато единъ морскій градъ е отреденъ да има при него военни кораби, тогава той се нарича *военно пристаниште*, ако ли е само за търговски кораби, тогава се нарича *търговско пристаниште*. Укрѣпени ти градове се наричатъ *крѣпостни*. Крѣпостити биватъ *морски* и *сухопѣтни*.